

Komisija predlaga celosten sveženj pravil na področjih energije in podnebnih sprememb z namenom zmanjšanja emisij v 21. stoletju

Evropska komisija bo danes predlagala obsežen sveženj ukrepov za določitev nove energetske politike za Evropo z namenom boja proti podnebnim spremembam in okrepitve energetske varnosti in konkurenčnosti EU. Sveženj predlogov določa niz ambicioznih ciljev glede emisij toplogrednih plinov in obnovljive energije, cilj predlogov pa je ustvariti popoln notranji trg za energijo ter okrepiti učinkovito zakonsko ureditev. Komisija verjame, da bo po sprejetju mednarodnega sporazuma o okviru za obdobje po letu 2012 to povzročilo zmanjšanje emisij iz razvitih držav za 30 % do leta 2020. Da bi še nadalje poudarila svojo zavezo, Komisija predlaga, da se Evropska unija v tem trenutku zaveže k najmanj 20-odstotnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, zlasti z energetskimi ukrepi, do leta 2020.

Predsednik Komisije José Manuel Barroso je izjavil: „Današnji dan je mejnik za Evropsko unijo. Energetska politika je bila temeljno področje na začetku evropskega projekta. Zdaj jo moramo vrniti na osrednje prizorišče. Z izzivi podnebnih sprememb, povečane odvisnosti od uvoza in višjih cen energije se spopadajo vse članice EU. Potreben je skupni evropski odgovor, da bi zagotovili trajnostno, varno in konkurenčno energijo. Predlogi, ki jih je danes predstavila Komisija, izkazujejo našo zavezo vodstvu in dolgoročni predstavi za novo energetske politiko za Evropo, ki pomeni odgovor na podnebne spremembe. Ukrepati moramo danes, da bi lahko oblikovali jutrišnji svet.“

Komisar za energetske politiko, Andris Piebalgs, je izjavil: „Če v tem trenutku sprejmemo prave odločitve, lahko Evropa popelje svet v novo industrijsko revolucijo: razvoj gospodarstva, ki temelji na nizkih emisijah ogljika. Naša želja, da bi ustvarili delujoč notranji trg, da bi spodbudili uporabo čiste in učinkovite mešanice energetskih virov ter izbrali pravilne možnosti na področju raziskovanja in razvoja, bo odločilna pri tem, ali bomo prevzeli glavno vlogo v tem scenariju ali sledili drugim.“

Stavros Dimas, komisar za okolje, je poudaril, da so „podnebne spremembe ena največjih groženj našemu planetu. Ukrepanje proti podnebnim spremembam je nujno. Danes smo dosegli soglasje o nizu ambicioznih, vendar realističnih ciljev, ki bodo podprli naša globalna prizadevanja za obvladovanje podnebnih sprememb in njihovih najstrašnejših posledic. Rotim druge države razvitega sveta, da sledijo našemu zgledu, uskladijo svoja zmanjšanja z našimi in pospešijo sklenitev mednarodnega sporazuma o zmanjšanju globalnih emisij.“

Evropa se spopada z resničnimi izzivi. Verjetnost, da bodo globalne temperature v tem stoletju narasle za več kot 5 °C, je večja od 50 %. Glede na sedanja predvidevanja na področju energetske in transportne politike je jasno, da se emisije EU ne bi zmanjševale, temveč narasle za približno 5 % do leta 2030. Ob upoštevanju sedanjih trendov in politik bo odvisnost EU od uvoza energije poskočila iz 50 % skupne energetske porabe EU danes na 65 % v letu 2030. Poleg tega notranji energetski trg ostaja nepopoln, kar državljanom in gospodarstvu EU preprečuje, da bi v celoti izkoristili liberalizacijo energije.

Sveženj, ki ga Komisija predlaga danes, poskuša zagotoviti rešitve za te izzive na podlagi treh osrednjih stebrov:

1. Popoln notranji energetski trg

Cilj je zagotoviti resnično izbiro energetskim uporabnikom v EU, bodisi državljanom bodisi podjetjem, in sprožiti ogromne naložbe, ki so v energiji potrebne. Enotni trg pozitivno deluje na konkurenčnost, pa tudi na trajnost in varnost.

Analiza konkurence v sektorju in notranje komunikacije na trgu kažejo, da so potrebni nadaljnji ukrepi, da bi z jasnejšo ločitvijo proizvodnje energije od distribucije energije dosegli te cilje (see [IP/07/26](#)). Prav tako je ob upoštevanju evropskega trga potreben močnejši neodvisen regulativni nadzor ter nacionalni ukrepi, da bi lahko z opredelitvijo glavnih ozkih grl in določitvijo koordinatorjev dosegli cilj Evropske unije, ki je 10-odstotna raven minimalne medsebojne povezanosti.

2. Pospeševanje prehoda na energijo, ki temelji na nizkih emisijah ogljika

Komisija predlaga, da bi ohranili položaj EU kot prve na svetu na področju obnovljive energije z določitvijo zavezujočega cilja, da bo do leta 2020 20 % skupne mešanice energetskih virov EU zagotovljene iz obnovljive energije. Za to bo potrebna ogromna rast v vseh treh sektorjih obnovljive energije: elektrike, biogoriv ter ogrevanja in hlajenja. Ta cilj glede obnovljivih energij bo nadomeščen z minimalnim ciljem za biogoriva v višini 10 %. Poleg tega bodo v sveženj o obnovljivih energijah, ki bo sprejet leta 2007, vključeni posebni ukrepi za povečanje tržnih deležev biogoriv ter obnovljive energije na področju ogrevanja in hlajenja.

Za znižanje stroškov čiste energije in postavitev industrije EU na čelo hitro rastočega sektorja tehnologije, ki temelji na nizkih emisijah ogljika, je bistvenega pomena tudi raziskovanje. Komisija bo za doseg te ciljev predlagala strateški načrt evropske energetske tehnologije. Evropska unija bo za najmanj 50 % povečala tudi svoje letne izdatke za energetsko raziskovanje za naslednjih sedem let.

V tem trenutku električna energija iz jedrskih reaktorjev pomeni 14 % električne porabe EU in 30 % elektrike EU. Predlogi Komisije poudarjajo, da se mora vsaka država članica odločiti, ali se bo zanašala na električno energijo iz jedrskih reaktorjev. Komisija priporoča, da se mora ob vsakem zmanjšanju ravni električne energije iz jedrskih reaktorjev v EU to nadomestiti z uvedbo drugih virov energije, ki temeljijo na nizkih emisijah ogljika, drugače bo cilj zmanjševanja emisij toplogrednih plinov postal samo še večji izziv.

3. Energetska učinkovitost

Komisija ponovno določa cilj prihranka 20 % skupne porabe primarne energije do leta 2020. V najboljšem primeru bi to pomenilo, da bi EU do leta 2020 porabila približno 13 % manj energije kot danes, s tem pa bi prihranila 100 milijard EUR in približno 780 ton CO₂ vsako leto.

Komisija predlaga povečanje uporabe energetsko učinkovitih vozil za prevoz, strožje standarde in boljše označevanje naprav, izboljšano energetsko učinkovitost obstoječih stavb v EU in izboljšano učinkovitost proizvodnje, prenosa in distribucije toplote in elektrike. Komisija predlaga tudi nov mednarodni sporazum o energetski učinkovitosti.

Predloge, ki temeljijo na teh treh stebrih, bo treba podpreti z usklajeno in zanesljivo zunanjo politiko.

Mednarodna energetska politika, kjer EU nastopa enoglasno

Evropska unija ne more sama doseči svojih ciljev na področju energije in podnebnih sprememb. Sodelovati mora tako z razvitimi državami kot državami v razvoju ter porabniki in proizvajalci energije. Evropska unija bo razvila učinkovite mehanizme solidarnosti, da bi se spopadla z vsako krizo energetske dobave in dejavno razvijala skupno zunanjo energetska politiko, da bo v čedalje večji meri lahko enoglasno nastopala v razmerju do tretjih držav. Prizadevala si bo za razvoj pravih energetskih partnerstev z dobavitelji, ki bodo temeljila na transparentnosti, predvidljivosti in vzajemnosti.

Na podlagi postopka posvetovanja o zeleni knjigi, izdani leta 2006, je Komisija že napredovala pri oblikovanju bolj usklajene zunanje energetske politike, kakor izkazuje vzpostavitev mreže korespondentov za energetsko varnost. Komisija predlaga celoten sveženj konkretnih ukrepov za krepitev mednarodnih sporazumov, vključno s Pogodbo o energetski listini, podnebnim režimom po Kjotu in razširitvijo trgovanja z emisijami na svetovne partnerje, ter za nadaljnjo širitev dvostranskih sporazumov s tretjimi državami, da bi energija postala sestavni del vseh zunanjih odnosov EU in zlasti evropske sosedске politike. Kot glavni novi pobudi Komisija predlaga oblikovanje celovitega afriško-evropskega partnerstva ter mednarodnega sporazuma o energetski učinkovitosti.

Potrebno je takojšnje ukrepanje. Analiza sektorja, strateški pregled in akcijski načrt so bistvo predlagane nove evropske energetske politike. V tem postopku se poskuša izvesti prestop od načel do konkretnih zakonodajnih predlogov. Komisija bo za predloge o energiji in podnebnih spremembah poskušala pridobiti odobritev na spomladanskem Evropskem svetu, zakonodajo pa bo predstavila ob upoštevanju teh razprav.

Vse dokumente lahko najdete na naslednjih naslovih:

http://europa.eu/press_room/presspacks/energy/index_en.htm

http://europa.eu/press_room/presspacks/energy/index_de.htm

http://europa.eu/press_room/presspacks/energy/index_fr.htm